

Noter

Innholdsfortegnelse

Note 1 - Regnskapsprinsipper	2
Note 2 - Viktige regnskapsestimater og skjønsmessige vurderinger	4
Note 3 - Segmentrapportering	5
Note 4 - Driftskostnader	7
Note 5 - Utlån til kunder fordelt på sektor og næring	8
Note 6 - Tap på utlån og garantier	9
Note 7 - Nedskrivning på utlån og garantier	10
Note 8 - Misligholdte og tapsutsatte engasjement	11
Note 9 - Øvrige eiendeler	12
Note 10 - Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring	13
Note 11 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	14
Note 12 - Annen gjeld	15
Note 13 - Kapitaldekning	16
Note 14 - Finansielle instrumenter og motregning	18
Note 15 - Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter	19

Note 1 - Regnskapsprinsipper

SpareBank 1 SMN avlegger kvartalsregnskapet i samsvar med børsforskrift, børsregler og International Financial Reporting Standards (IFRS), godkjent av EU, herunder IAS 34 om delårsrapportering. Fra 1. halvår 2007 avlegges også selskapsregnskapet i henhold til IFRS. Dette innebærer at investeringer i tilknyttede selskaper og datterselskaper føres etter kostmetoden. Resultater fra tilknyttede selskaper og datterselskaper er derfor ikke inkludert i morbankens regnskap. Fra og med første kvartal 2012 presenteres avkastning på statskasserveksler som rentenetto. Dette er tidligere ført som kursgevinster /-tap. Historikk er omarbeidet tilsvarende.

Kvartalsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2012.

Konsernet har i denne kvartalsrapporten benyttet de samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som i siste årsregnskap med følgende unntak:

IAS 1 Presentasjon av finansregnskapet

Fra første kvartal viser oppstillingen over andre inntekter og kostnader poster som reklassifiseres til resultatet og poster som ikke reklassifiseres til resultatet hver for seg.

IAS 19R Ytelser til ansatte

Fra første januar 2013 har konsernet anvendt IAS 19R Ytelser til ansatte og endret basis for beregning av pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader. Konsernet har tidligere benyttet korridormetoden for regnskapsføring av uamortiserte estimatavvik. Korridormetoden er ikke lenger tillatt, og alle estimatavvik skal etter IAS 19R føres i oppstilling over andre inntekter og kostnader. Tidligere ble avkastning på pensjonsmidler beregnet ved bruk av en langsiktig forventet avkastning på pensjonsmidlene. Som følge av anvendelse av IAS 19R beregnes nå periodens netto rentekostnad ved å anvende diskonteringsrenten for forpliktelsen ved periodens begynnelse på netto forpliktelse. Netto rentekostnad består derfor av rente på forpliktelsen og avkastning på midlene, begge beregnet med diskonteringsrenten. Endringer i netto pensjonsforpliktelse som følge av premieinnbetalinger og utbetaling av pensjoner hensyntas. Forskjellen mellom faktisk avkastning på pensjonsmidlene og den resultatførte avkastningen regnskapsføres fortløpende mot andre inntekter og kostnader.

Korridoren per første januar 2012 er beregnet på nytt i samsvar med de prinsipper som oppstilles i IAS 19 R ved at blant annet avkastningen på midlene for 2012 er satt lik diskonteringsrenten.

Implementeringen har gitt følgende balanseeffekter (konsernet):

(mill. kr)

	Opprinnelig balanseført	Endring ved implementering	Ny balanseverdi
Første kvartal 2012 (1.1.2012)			
Overfinansiert ytelsespensjon (øvrige eiendeler)	35	-35	0
Underfinansiert ytelsespensjon (øvrig gjeld)	0	77	77
Utsatt skatt	10	-31	-21
Annen egenkapital	1.268	-81	1.187
31. desember 2012			
Overfinansiert ytelsespensjon (øvrige eiendeler)	15	57	72
Underfinansiert ytelsespensjon (øvrig gjeld)	0	0	0
Utsatt skatt	4	16	20
Annen egenkapital	1.303	41	1.343
Første kvartal 2013 (impl. 1.1.13)			
Overfinansiert ytelsespensjon (øvrige eiendeler)	15	57	72
Underfinansiert ytelsespensjon (øvrig gjeld)	0	0	0
Utsatt skatt	4	16	20
Annen egenkapital *)	1.303	41	1.343

*) Regnskapsført som styrking av konsernets egenkapital per første kvartal 2013, 57 millioner kroner minus utsatt skatt 16 millioner.

Balanseoppstillingen er omarbeidet som vist ovenfor.

Pensjonskostnaden i 2012 under tidligere prinsipp utgjorde 32 millioner kroner. Som følge av endret prinsipp for behandling av uamortisert estimataavvik og beregning av netto rentekostnad, økte den resultatførte pensjonskostnaden til 37 millioner kroner. Sammenligningstall i

resultat er ikke omarbeidet da endringen er vurdert å være uvesentlig. Kapitaldekning, egenkapitalbevisbrøk og øvrige nøkkeltall er ikke omarbeidet for tidligere perioder.

IFRS 7 Motregning av finansielle instrumenter

Konsernet har implementert endringen i IFRS 7 som medfører utvidet noteopplysning knyttet til henholdsvis nettoføring av finansielle instrumenter og motregningsordninger knyttet til finansielle instrumenter. Se note 14.

IFRS 13 Måling av virkelig verdi

Konsernet har implementert IFRS 13 om virkelig verdi måling av finansielle instrumenter. Noteopplysningene bygger i stor grad på tilsvarende noter i siste årsregnskap. Se note 15.

Note 2 - Viktige regnskapsestimer og skjønsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimer, skjønsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I fjorårets årsregnskap er det redegjort nærmere for vesentlige estimer og forutsetninger i note 4 Kritiske estimer og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper.

Pensjoner

Bank- og finansnæringen har inngått avtale om avtalefestet førtidspensjon (AFP) for ansatte fra fylte 62 år. Egenandel for banken utgjør folketrygdens opptjening av utbetalt pensjon for arbeidstakere som benytter seg av AFP. Bankens ansvar er 100 prosent per år fra 62 til 64 år og 60 prosent av pensjonen som utbetales mellom 65 og 67 år. Opptak av nye pensjonister opphørte med virkning fra 31. desember 2010.

Lov om statstilskudd til arbeidstakere som tar ut avtalefestet pensjon i privat sektor (AFP-tilskuddsloven) trådte i kraft 19. februar 2010. Arbeidstakere som tar ut AFP med virkningstidspunkt i 2011 eller senere, vil bli gitt ytelse etter den nye ordningen. Ny AFP-ordning utgjør et livsvarig påslag på Folketrygden og kan tas ut fra 62 år. Arbeidstakere tjener årlig opp rett til AFP med 0,314 prosent av pensjonsgivende inntekt opp til 7,1G frem til 62 år. Opptjening i ny ordning beregnes på bakgrunn av arbeidstakerens livsinntekt, slik at alle tidligere arbeidsår innregnes i opptjeningsgrunnlaget.

Den nye AFP-ordningen anses regnskapsmessig å være en ytelsesbasert flerforetaksordning. Dette innebærer at det enkelte foretaket skal regnskapsføre sin proporsjonale andel av ordningens pensjonsforpliktelse, pensjonsmidler og pensjonskostnad. Dersom det ikke foreligger beregninger av de enkelte komponentene i ordningen og et konsistent og pålitelig grunnlag for allokering, regnskapsføres den nye AFP-ordningen som en innskuddsordning. På det nåværende tidspunkt foreligger det ikke slikt grunnlag, og den nye AFP-ordningen regnskapsføres derfor som en innskuddsordning. Regnskapsføring av ny AFP-ordning som ytelsesordning vil først skje når pålitelig måling og allokering kan foretas. Ny ordning skal finansieres ved at Staten dekker 1/3 av pensjonsutgiftene og 2/3 skal dekkes av arbeidsgiverne. Arbeidsgivernes premie skal fastsettes som en prosentandel av lønnsutbetalinger mellom 1G og 7,1G.

I tråd med anbefalingen fra Norsk Regnskapsstiftelse er det i regnskapsåret ikke foretatt avsetning for konsernets reelle AFP-forpliktelse. Dette skyldes at Felleskontoret for LO/NHO så langt ikke har foretatt de nødvendige beregninger.

Konsernet har i første kvartal implementert IAS 19 R om ytelse til ansatte. Se note 1 om regnskapsprinsipper.

Da det hittil i år ikke har vært vesentlige endringer i diskonteringsrenten eller andre forutsetninger knyttet til ytelsesordningen har konsernet ikke innhentet ny aktuarberegning. Siste aktuarberegning er gjort pr 31. desember 2012.

Note 3 - Segmentrapportering

Banken er omorganisert fra 1. januar 2013. Dette gjør det naturlig med en endring av segmentinndelingen.

Fra 1. januar 2013 er segmentet Bedriftsmarked delt opp og rapporteres som to separate segmenter; konsernkunder og Små og mellomstore bedrifter. Historikk er ikke omarbeidet, da dette er vanskelig å rekonstruere på et presist nok nivå. For sammenligningsformål må derfor Konsernkunder og SMB sees på under ett i forhold til 2012. Dette vil være gjeldende for hvert kvartal i 2013. Organisasjonsmessig så ligger SMB som en del av Kontorer som også håndterer Privatkunder.

Som følge av at datterselskapet Allegro utgjør en begrenset andel av konsernets resultat, rapporteres dette ikke lenger som eget segment, men er lagt til i kolonnen for øvrige. Fra 2. kvartal 2013 er de felleskontrollerte selskapene SpareBank 1 Gruppen og BN Bank behandlet som egne segmenter. Bakgrunnen for dette er at selskapene hver for seg utgjør en betydelig del av konsernresultatet samtidig som hvert av selskapene har betydning i kapitalkravssammenheng. Selskapene har derfor også stor oppmerksomhet i konsernets interne virksomhetsstyring.

Konsern 30.6.2013

Resultatregnskap (i mill kr)	SMN											Total
	Privat-kunder	SMB	Konsern-kunder	Markets	EM 1	Finans	Regnskap	SB1 Gruppen	BN Bank	Øvrige		
Netto renteinntekter	285	139	325	-2	2	63	-0	-	-	-66	746	
Renter av allokert kapital	5	1	19	-0	-	-	-	-	-	-25	-	
Sum renteinntekter	291	140	344	-2	2	63	-0	-	-	-91	746	
Netto provisjons- og andre inntekter	310	38	42	19	174	-7	73	-	-	64	713	
Netto avkastning på finansielle investeringer **)	0	1	11	11	-	0	-	79	43	68	214	
Sum inntekter *	601	179	397	28	176	56	73	79	43	42	1.673	
Sum driftskostnader	325	67	138	41	134	21	61			61	850	
Resultat før tap	277	112	259	-13	42	35	12	79	43	-20	823	
Tap på utlån, garantier m.v.	6	3	24	-	-	6	-	-	-	-0	38	
Resultat før skatt inkl. res. virksomhet holdt for salg	270	109	235	-13	42	29	12	79	43	-19	785	
EK avkastning	31,9 %	31,5 %	10,0 %								11,7 %	
Balanse												
Utlån til kunder	60.832	8.827	32.420	-	-	3.224	-	-	-	-26.327	78.976	
Herav overført Boligkreditt og Næringskreditt	-29.014	-402	-577	-	-	-	-	-	-	-	-29.992	
Individuell nedskrivning utlån	-27	-18	-95	-	-	-13	-	-	-	0	-153	
Gruppenedskrivning utlån	-73	-30	-175	-	-	-16	-	-	-	-0	-295	
Andre eiendeler	254	28	171	-	190	-2.736	49	957	1.136	64.606	64.654	
Sum eiendeler	31.972	8.405	31.744	-	190	458	49	957	1.136	38.279	113.190	
Innskudd fra og gjeld til kunder	24.186	8.640	20.601	-	-	-	5			1.836	55.268	
Annen gjeld og egenkapital	7.787	-235	11.143	-	190	458	44	957	1.136	36.442	57.922	
Sum egenkapital og gjeld	31.972	8.405	31.744	-	190	458	49	957	1.136	38.279	113.190	

Konsern 30 Jun 2012

Resultatregnskap (i mill kr)	PM	BM	Markets	EM 1	SMN	SMN	SB1	BN	Øvrige	Total
					Finans	Regnskap	Gruppen	Bank		
Netto renteinntekter	251	433	-1	2	58	-0	-	-	-22	720
Renter av allokert kapital	8	56	2				-	-	-66	-
Sum renteinntekter	259	489	1	2	58	-0	-	-	-88	720
Netto provisjons- og andre inntekter	204	64	10	166	-6	52	-	-	34	524
Netto avkastning på finansielle investeringer (**)	1	17	41	-0		1	60	27	89	236
Sum inntekter *	464	570	52	168	51	53	60	27	35	1.480
Sum driftskostnader	320	196	45	126	20	44			45	795
Resultat før tap	144	374	8	42	31	9	60	27	-10	684
Tap på utlån, garantier m.v.	2	22	-		1		-	-	0	25
Resultat før skatt inkl. res. virksomhet holdt for salg	142	351	8	42	31	9	60	27	-10	659
EK avkastning	16,2 %	13,8 %								11,7 %
Balanse										
Utlån til kunder	55.338	40.163	-	72	2.997	8	-	-	1.975	100.552
Herav overført Boligkreditt	-24.921	-1.077	-	-		-	-	-	-959	-26.958
Individuell nedskrivning utlån	-31	-124	-	-	-11	-	-	-	-	-166
Gruppenedskrivning utlån	-73	-200	-	-	-16	-	-	-	-	-290
Andre eiendeler	201	579	-	187	-2.544	51	1.019	1.050	34.098	34.641
Sum eiendeler	30.513	39.341	-	259	425	59	1.019	1.050	35.114	107.780
Innskudd fra og gjeld til kunder	22.644	25.871	-	-	-	-			2.990	51.504
Annen gjeld og egenkapital	7.870	13.470	-	259	425	59	1.019	1.050	32.124	56.275
Sum egenkapital og gjeld	30.513	39.341	-	259	425	59	1.019	1.050	35.114	107.780

*) En del av kapitalmarkeds-inntektene (Markets) er fordelt på PM og BM.

**) Spesifikasjon av netto avkastning på finansielle eiendeler inkl. holdt for salg

	30.6.2013	30.6.2012
Kursgevinst/utbytte på aksjer	26	-10
Obligasjoner og derivater	5	38
Valuta- og renteforretninger Markets	42	59
Sum verdiendringer finansielle eiendeler	74	87
SpareBank 1 Gruppen	79	60
SpareBank 1 Boligkreditt	13	25
SpareBank 1 Næringskreditt	3	5
BN Bank	43	27
Andre selskaper	3	32
Sum avkastning på eierinteresser	140	149
Sum	214	236

Note 4 - Driftskostnader

Morbank			Konsern		
31.12.12	30.6.12	30.6.13	30.6.13	30.6.12	31.12.12
618	312	306	470	455	924
166	81	93	103	92	187
23	12	11	14	13	28
39	17	18	26	23	49
43	20	25	57	48	102
128	61	62	49	48	101
55	19	24	31	23	66
132	61	62	101	93	199
1.206	583	601	850	795	1.654

Note 5 - Utlån til kunder fordelt på sektor og næring

Morbank				Konsern		
31.12.12	30.6.12	30.6.13		30.6.13	30.6.12	31.12.12
5.964	5.476	5.862	Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	6.025	5.652	6.129
2.325	1.966	2.024	Havbruk	2.175	2.096	2.447
2.123	3.099	2.225	Industri og bergverk	2.435	3.329	2.349
2.967	2.574	3.041	Bygg, anlegg, kraft og vannforsyning	3.571	3.063	3.504
2.625	2.138	2.518	Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	2.694	2.324	2.804
5.734	5.939	5.553	Sjøfart	5.561	5.946	5.739
12.232	12.381	12.585	Eiendomsdrift	12.052	11.877	11.710
3.063	3.375	3.447	Forretningsmessig tjenesteyting	3.687	3.678	3.258
2.037	1.826	2.416	Transport og annen tjenesteytende virksomhet	2.737	2.164	2.364
189	27	169	Offentlig forvaltning	195	32	215
1.795	1.560	1.983	Øvrige sektorer	1.989	2.646	1.801
41.052	40.362	41.823	Sum næring	43.123	42.807	42.322
61.377	57.718	64.548	Lønnstakere	65.846	57.746	62.587
102.430	98.079	106.371	Sum utlån inkl. Boligkreditt og Næringskreditt	108.968	100.552	104.909
29.348	26.208	29.382	Herav Boligkreditt	29.382	26.208	29.348
618	749	611	Herav Næringskreditt	611	749	618
72.464	71.121	76.379	Brutto utlån i balansen	78.976	73.595	74.943

Note 6 - Tap på utlån og garantier

Morbank				Konsern		
31.12.12	30.6.12	30.6.13		30.6.13	30.6.12	31.12.12
-22	4	12	Periodens endring i individuelle nedskrivninger	10	-6	-28
5	-	-	Periodens endring i gruppenedskrivninger	-	-	5
51	38	21	Periodens konstaterte tap hvor det tidligere er nedskrevet	25	49	63
54	10	4	Periodens konst. tap hvor det tidligere ikke er nedskrevet	8	11	57
-37	-28	-4	Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-4	-29	-38
51	24	33	Periodens tapskostnader	38	25	58

Note 7 - Nedskrivning på utlån og garantier

Morbank				Konsern		
31.12.12	30.6.12	30.6.13		30.6.13	30.6.12	31.12.12
151	151	129	Individuelle nedskrivninger ved starten av perioden	144	172	173
4	25	10	+ Økt nedskrivning på engasjement hvor det tidl. er nedskrevet	10	25	4
13	6	6	- Tilbakeføring av nedskrivninger fra tidligere perioder	7	7	13
37	23	29	+ Nedskrivning på engasjement hvor det tidl. ikke er nedskrevet	32	24	43
51	38	22	- Konstaterte tap i perioden hvor det tidligere er nedskrevet	26	49	63
129	155	139	Individuelle nedskrivninger ved slutten av perioden	153	166	144
104	48	25	Konstaterte tap i perioden	33	60	119

Note 8 - Misligholdte og tapsutsatte engasjement

Morbank				Konsern		
31.12.12	30.6.12	30.6.13		30.6.13	30.6.12	31.12.12
			Misligholdte utlån			
298	278	381	Brutto mislighold over 90 dager *)	413	338	374
72	92	84	- Individuelle nedskrivninger	89	99	83
226	186	297	Netto misligholdte utlån	324	239	291
24 %	33 %	22 %	Avsetningsgrad	22 %	29 %	22 %
			Andre tapsutsatte engasjement			
119	183	128	Tapsutsatte engasjement (ikke misligholdt)	146	199	143
57	62	56	- Individuelle nedskrivninger	64	67	62
63	121	72	Netto andre tapsutsatte engasjement	82	132	81
48 %	34 %	44 %	Avsetningsgrad	44 %	34 %	43 %

*) Det foreligger ikke mislighold på lån i garantiporteføljen overtatt fra BN Bank ASA per Q2.
Eventuelt mislighold i garantiporteføljen vil for øvrig ikke medføre tap for SpareBank 1 SMN.

Note 9 - Øvrige eiendeler

Morbank				Konsern		
31.12.12	30.6.12	30.6.13		30.6.13	30.6.12	31.12.12
-	-	-	Utsatt skattefordel	13	3	13
201	183	192	Varige driftsmidler	1.227	1.199	1.277
1.009	1.043	1.295	Opptjente ikke mottatte inntekter	1.307	1.027	1.026
46	402	101	Fordringer verdipapirer	101	402	46
283	521	395	Andre eiendeler	443	772	437
1.538	2.148	1.982	Sum øvrige eiendeler	3.090	3.404	2.798

Note 10 - Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring

Morbank				Konsern		
31.12.12	30.6.12	30.6.13		30.6.13	30.6.12	31.12.12
2.002	2.101	2.128	Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	2.128	2.101	2.002
138	272	258	Havbruk	258	272	138
891	1.915	1.252	Industri og bergverk	1.252	1.915	891
1.715	1.623	1.532	Bygg, anlegg, kraft og vannforsyning	1.532	1.623	1.715
3.923	3.209	3.085	Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	3.085	3.209	3.923
1.166	899	1.687	Sjøfart	1.687	899	1.166
4.865	4.218	4.872	Eiendomsdrift	4.234	3.589	4.256
4.802	4.867	4.889	Forretningsmessig tjenesteyting	4.889	4.867	4.802
3.575	3.515	3.823	Transport og annen tjenesteytende virksomhet	3.558	3.446	3.360
4.354	3.164	5.350	Offentlig forvaltning	5.350	3.164	4.354
3.477	4.014	2.927	Øvrige sektorer	2.900	3.985	3.366
30.908	29.797	31.805	Sum næring	30.874	29.071	29.973
22.279	22.433	24.394	Lønnstakere	24.394	22.433	22.279
53.187	52.231	56.198	Sum innskudd	55.268	51.504	52.252

Note 11 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Morbank				Konsern		
31.12.12	30.6.12	30.6.13		30.6.13	30.6.12	31.12.12
706	1.230	107	Sertifikatgjeld, nominell verdi	107	1.230	706
29.190	26.851	30.558	Obligasjonsgjeld, nominell verdi	30.558	26.851	29.190
364	260	271	Verdijusteringer	271	260	364
30.259	28.341	30.936	Sum verdipapirgjeld	30.936	28.341	30.259

Endring i verdipapirgjeld, ansvarlige lån og fondsobligasjoner

	30.6.13	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.12
Sertifikatgjeld, nominell verdi	107	-473	126	-	706
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	30.558	3.923	3.248	693	29.190
Verdijusteringer	271	-	-	-92	364
Totalt	30.936	3.450	3.373	601	30.259

	30.6.13	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.12
Ordinære ansvarlig lånekapital, nominell verdi	1.550	-	169	-34	1.753
Evigvarende ansvarlig lånekapital, nominell verdi	300	-	-	-	300
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	1.404	500	-	35	869
Verdijusteringer	91	-	-	-27	118
Total	3.345	500	169	-26	3.040

Note 12 - Annen gjeld

Morbank				Konsern		
31.12.12	30.6.12	30.6.13		30.6.13	30.6.12	31.12.12
83	40	98	Utsatt skatt	107	50	93
248	91	282	Betalbar skatt	321	118	290
800	926	962	Påløpne kostnader og mottatte ikke påløpne inntekter	1.234	1.278	1.124
74	112	69	Avsetning for påløpne kostnader og forpliktelser	69	112	74
87	96	107	Trasseringsgjeld	107	96	87
9	1	4	Leverandørgjeld	51	41	40
73	171	88	Gjeld verdipapirer	88	171	73
241	382	228	Annen gjeld	258	427	290
1.615	1.819	1.837	Sum annen gjeld	2.236	2.292	2.070

Note 13 - Kapitaldekning

Det ble innført nye kapitaldekningsregler i Norge fra 1. januar 2007 (Basel II - EUs nye direktiv for kapitaldekning). SpareBank 1 SMN søkte og fikk tillatelse fra Finanstilsynet til å benytte interne målemetoder (Internal Rating Based Approach - Foundation) for kredittrisiko fra 1. januar 2007. Dette gjør det lovbestemte minimumskravet til kapitaldekning mer risikosensitivt, slik at kapitalkravet i større grad vil samsvare med risikoen i underliggende porteføljer. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. Overgangsregler er gitt i forskrift fra Finanstilsynet hvor IRB-banker ikke ennå vil få full effekt av reduserte regulatoriske kapitalkrav. Fra og med 2009 ble det tillatt en reduksjon av risikovektet beregningsgrunnlag med 20 prosent.

Ansvarlige lån har prioritet etter all annen gjeld. Tidsbegrenset ansvarlig lån kan ikke tilsvare et høyere beløp enn 50 prosent av kjernekapitalen i kapitaldekningen, mens evigvarende ansvarlige lån ikke kan tilsvare et høyere beløp enn 100 prosent av kjernekapitalen. Ansvarlige lån klassifiseres som forpliktelse i balansen og måles til amortisert kost slik som andre langsiktige lån.

En fondsobligasjon (hybridkapital) er en obligasjon med en pålydende rente, men banken har ikke plikt til å betale ut renter i en periode hvor det ikke utbetales utbytte, og investor har heller ikke senere krav på renter som ikke er utbetalt, dvs. rentene akkumuleres ikke. Fondsobligasjon er godkjent som et element i kjernekapitalen innen en ramme på 15 prosent av samlet kjernekapital. Finanstilsynet kan kreve at fondsobligasjonene skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom bankens kjernekapitaldekning faller under fem prosent eller samlet kapitaldekning faller under seks prosent. Nedskevne beløp på fondsobligasjonene skal være skrevet opp før det kan utbetales utbytte til aksjonærene eller egenkapitalen skrives opp. Fondsobligasjoner føres som annen langsiktig gjeld til amortisert kost.

For detaljert informasjon om ansvarlige lån og fondsobligasjoner, se note 5 i bankens årsrapport.

Fra Q2 2013 er beregningsmetode på operasjonell risiko endret fra basismetode til sjablongmetode på morbank. På konsern beregnes fortsatt datterselskaper etter basismetoden.

Morbank				Konsern		
31.12.12	30.6.12	30.6.13		30.6.13	30.6.12	31.12.12
2.597	2.484	2.597	Egenkapitalbevis	2.597	2.484	2.597
-0	-0	-0	- Egne egenkapitalbevis	-0	-0	-0
895	813	895	Overkursfond	895	813	895
1.889	1.457	1.889	Utjevningsfond	1.889	1.457	1.889
2.944	2.611	2.944	Grunnfondskapital	2.944	2.611	2.944
195	-	-	Avsatt utbytte	-	-	195
30	-	-	Avsatt gaver	-	-	30
106	70	106	Fond for urealiserte gevinster	123	90	123
0	0	38	Annen egenkapital inklusive minoritetsinteresser	1.386	1.400	1.370
-	614	830	Periodens resultat	606	510	-
8.656	8.050	9.299	Sum balanseført egenkapital	10.439	9.365	10.042
-447	-447	-447	Utsatt skattefordel, goodwill og immaterielle eiendeler	-531	-670	-674
-	-	-	Andel av fond for urealiserte gevinster i tilknyttede selskap	57	64	57
-225	-0	-	Fradrag for avsatt utbytte og gaver	-	-	-238
-448	-460	-381	50 % fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-93	-2	-2
-165	-139	-203	50 % fradrag forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	-219	-153	-179
-	-	-	50 % kapitaldekningsreserve	-500	-682	-703
-55	-82	-109	Overfinansiering pensjonsforpliktelse	-107	-74	-49
-	-614	-830	Periodens resultat	-606	-510	-
-	307	606	Delårsresultat som inngår i kjernekapitalen (fom. 2013 73% etter skatt - tidligere 50 % etter skatt)	442	255	-
7.316	6.614	7.935	Sum ren kjernekapital	8.882	7.592	8.254
918	950	1.441	Fondsobligasjon, hybridkapital	1.625	1.130	1.103
8.234	7.564	9.376	Sum kjernekapital	10.508	8.722	9.357
			Tilleggskapital utover kjernekapital			
-	-	-	Fondsobligasjon, hybridkapital utover 15%	31	37	31
312	324	307	Evigvarende ansvarlig kapital	307	325	312
1.810	1.388	1.598	Tidsbegrenset ansvarlig kapital	1.861	1.653	2.127
-448	-460	-381	50 % fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-93	-2	-2
-165	-139	-203	50 % fradrag forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	-219	-153	-179
-	-	-	50 % kapitaldekningsreserve	-500	-682	-703
1.509	1.112	1.320	Sum tilleggskapital	1.386	1.178	1.586
9.742	8.676	10.696	Netto ansvarlig kapital	11.894	9.900	10.943
			Minimumskrav ansvarlig kapital Basel II			
1.654	1.584	1.672	Engasjement med spesialiserte foretak	1.672	1.584	1.654
1.470	1.511	1.504	Engasjement med øvrige foretak	1.504	1.511	1.470
39	38	63	Engasjement med massemarked SMB	68	41	42
316	318	348	Engasjement med massemarked personer	613	541	560
28	28	32	Engasjement med øvrige massemarked	37	30	30
1.118	1.008	1.139	Egenkapitalposisjoner	-	-	-
4.625	4.487	4.758	Sum kredittrisiko IRB	3.895	3.707	3.756
205	223	255	Gjeldsrisiko	255	223	205
14	48	12	Egenkapitalrisiko	13	15	15
-	-	-	Valutarisiko	-	-	-
315	315	297	Operasjonell risiko	398	420	420
553	609	544	Engasjementer beregnet etter standardmetoden	2.106	2.121	2.074
-75	-76	-64	Fradrag	-102	-115	-120
-	-	-	Overgangsordning	322	-	246
5.637	5.607	5.803	Minimumskrav ansvarlig kapital	6.886	6.371	6.596
70.468	70.083	72.536	Beregningsgrunnlag	86.079	79.635	82.446
			Kapitaldekning			
10,4 %	9,4 %	10,9 %	ren kjernekapitaldekning	10,3 %	9,5 %	10,0 %
11,7 %	10,8 %	12,9 %	kjernekapitaldekning	12,2 %	11,0 %	11,3 %
13,8 %	12,4 %	14,7 %	kapitaldekning	13,8 %	12,4 %	13,3 %

Note 14 - Finansielle instrumenter og motregning

Fra og med 2013 skal banken opplyse om hvilke finansielle instrumenter banken anser å oppfylle kravene til nettoføring ihht. IAS 32.42, samt hvilke finansielle instrumenter man har inngått motregningsavtaler på. Begge ihht. IFRS 7.13 A-F.

I den finansielle oppstillingen har banken ingen finansielle instrumenter som bokføres netto.

SpareBank 1 SMN har to sett avtaler som regulerer motpartsrisiko og netting av derivater. For privat- og næringslivskunder anvendes rammeavtaler med krav om sikkerhetsstillelse. For kunder som driver med tradingvirksomhet aksepteres kun kontantdepot som sikkerhet. Avtalene er unilaterale, det vil si at det kun er kundene som stiller sikkerhet. Mot finansielle institusjoner inngår banken standardiserte og hovedsakelig bilaterale ISDA-avtaler. I tillegg har banken inngått tilleggsavtaler om sikkerhetsstillelse (CSA) mot de mest sentrale motpartene. Per 2. kvartal 2013 har banken 18 aktive CSA-avtaler. Banken inngår utelukkende avtaler med kontanter som sikkerhet. Håndteringen av disse avtalene har banken satt ut til SEB Prime Collateral Services, det vil si at de håndterer marginkravene på vegne av banken.

Periode	Type finansielt instrument	Beløp som bare kan nettes ved konkurs eller mislighold
30.06.2013	Derivater	738
30.06.2012	Derivater	683
31.12.2012	Derivater	562

Morbank og konsern er identisk.

Note 15 - Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

I forbindelse med implementering av IFRS 13 krever det presentasjon i delårsregnskapene av virkelig verdimåling per nivå med følgende nivåinndeling for måling av virkelig verdi:

- notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse (nivå 1)
- verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) enn notert pris (brukt i nivå 1) for eiendelen eller forpliktelsen (nivå 2)
- verdesettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger) (nivå 3)

For ytterlige beskrivelse henvises til note 26 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter i årsregnskapet, samt note 27 virkelig verdi av finansielle instrumenter.

Fra og med 2. kvartal 2013 klassifiseres fastrentelån i nivå 3.

Aksjer holdt for salg er ikke inkludert i tabellene under.

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 30. juni 2013:

Eiendeler	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	101	2.683	-	2.784
- Obligasjoner og sertifikater	4.260	12.682	-	16.942
- Egenkapitalinstrumenter	98	-	821	919
- Fastrentelån	-	-	2.752	2.752
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	-	-	46	46
Sum eiendeler	4.459	15.365	3.619	23.444
Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	100	2.188	-	2.288
Sum forpliktelser	100	2.188	-	2.288

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 30. juni 2012:

Eiendeler	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	22	4.221	-	4.243
- Obligasjoner og sertifikater	4.942	9.414	-	14.355
- Egenkapitalinstrumenter	108	-	422	530
- Fastrentelån	-	-	2.389	2.389
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	-	-	63	63
Sum eiendeler	5.072	13.634	2.874	21.580
Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	24	4.073	-	4.097
Sum forpliktelser	24	4.073	-	4.097

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2012:

Eiendeler	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	61	3.039	-	3.100
- Obligasjoner og sertifikater	3.764	10.825	-	14.590
- Egenkapitalinstrumenter	131	-	601	731
- Fastrentelån	-	-	2.585	2.585
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	-	-	46	46
Sum eiendeler	3.956	13.865	3.231	21.051
Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	62	2.728	-	2.790
Sum forpliktelser	62	2.728	-	2.790

Verdsettelsen av egenkapitalinstrumenter klassifisert i nivå 3 gjøres i det enkelte konsernselskap - i hovedsak SpareBank 1 SMN Invest AS og SpareBank 1 SMN. Det er etablert rutiner for løpende verdivurdering av alle aksjeinvesteringene og vurderingen gjøres med ulike intervaller i forhold til størrelsen på investeringen.

For andeler i Såkorn og Venturefond benyttes verdsettelsen som kommer fra forvalterne av de ulike fondene. Denne verdsettelsen er basert på retningslinjene enten fra EVCA (European Venture Capital Association) eller IPEV guidelines (International Private Equity guidelines). Andre fond, som eiendomsfond, bruker normalt eksterne megleranslag. Øvrige fond eller selskaper med få deltakere bruker opprinnelig kostpris eller markedspris om det har vært gjennomført transaksjoner i selskapet.

Eierandelene i Nets Holding og Nordito Property verdivurderes hvert kvartal av SpareBank 1 Gruppen AS og distribueres til alle alliansebankene. Denne verdivurdering er basert på et gjennomsnitt av fem ulike metoder hvor siste kjente transaksjonskurs, resultat per aksje, utbytte per aksje og EBITDA er input i vurderingene.

Effekt i resultat av finansielle instrumenter tilhørende nivå 3:

	30.6.2013	30.6.2012	31.12.2012
Realisert gevinst/tap	-	0	-0
Endring i urealisert gevinst/tap	-25	-15	11
Sum effekt i resultatet	-25	-14	11